

Följande frågor vill DHR Skåne få svar på från Region Skånes politiska partier.

Vi skulle uppskatta om ni kort beskrev er inställning på respektive fråga, framför allt på regional nivå. Vi vill undvika diskussioner om det ni skriver är korrekt och förankrat inom partiet och vill därför att ni uppger i vilket dokument vi kan kontrollera detta. Vi är inte intresserade av valbroschyrer utan vill ha exakta uppgifter från styrande dokument.

Detsamma gäller på vilket sätt ni har försökt genomföra era ställningstaganden. Vi vill inte ha svepande formuleringar utan besked om vilka förslag som lagts, när det skedde och var. Detsamma gäller för interpellationer och svar på dem.

Stort Tack för er medverkan! Vi behöver era svar 2022-08-05 till skanelan@dhr.se. Svaren kommer att sammanställas och presenteras till skånska media och våra medlemmar.

DHR Skånes styrelse genom

Elin Bengtsson
Pressansvarig
skanelan@dhr.se

telefonnummer 070-5424233, nås 13.00 - 17.00

Carolina Nordbeck
ordförande
skanelan@dhr.se

070-3063712 nås efter 15.00

Efterfölja FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, svenska byggnormer och lagstiftning.

Under det senaste året har flera stora beslut tagits där man brutit mot tillgänglighet för alla, gällande bygglagstiftning (inomhus och utomhus) och FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Region Skåne har under perioden inte efterföljt FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ett nytt reglemente för färdtjänst antogs av regionfullmäktige 20200416 utan att ha varit på remiss till funktionshinderföreningarna eller ens de egna råden där det finns representanter från dessa. Därmed bryter Region Skåne mot FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 4 stycke 3 och 5, se nedan. Detta trots att ansvariga tjänstemän kontaktats och dialog efterfrågats. Man menade att det räckte med att tala med enskilda färdtjänstanvändare om deras åsikter och erfarenheter. En enskild

person, oavsett hur mycket hen använder färdtjänst, kan inte samla på sig den breda kunskap som finns inom funktionshinderföreningarna med tusentals medlemmar.

Idag ser man ibland tillgänglighet och användbarhet av den byggda miljön som ett särintresse istället för det allmänna intresse som det är enligt ”Kommittédirektiv 1992:104 Översyn av plan- och bygglagen, m.m.” sid 4. Detta finns sedan dess inskrivet i Plan- och bygglagens ”2 kap. Allmänna och enskilda intressen”,

Aktuellt exempel är spårvägen i Lund som är en miljardsatsning från Region Skåne och Lunds kommun för att länka samman Lunds centrum med Brunshögsområdet inklusive MaxLab IV och ESS. Man har byggt helt nya spår från Clemenstorget vid Lund järnvägsstation förbi Skånes Universitetssjukhus och tekniska högskolan. Helt nya spårvagnar har beställts. Problemet är att man inte följt gällande lagstiftning avseende nivåskillnader. Nivåskillnaden är för närvarande 70 mm (i praktiken eventuellt mer på vissa hållplatser) mellan vagn och perrong när nivåskillnader inomhus bara får vara maximalt 25 mm och då med fasade kanter och utomhus ska fasas av till 0-kant vid övergångsställen. Efter anmälningar till DO eftersom en rullstolsburen person inte kunde ta sig ombord/av själv på ett säkert sätt gjordes en (temporär ?) lösning med manuell ramp som spårvagnsföraren ska lägga ut/sätta tillbaka.

Fråga:

- Är ni beredda att se till att tillgänglighet för alla, gällande bygglagstiftning (inomhus och utomhus) och FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning efterlevs inom Region Skåne?

Ja, Vänsterpartiet är beredda att se till att tillgänglighet gäller alla och vi kommer fortsätta kämpa för att Region Skåne förbättrar sig inom detta område.

- Hur kommer ni att göra det?

Vi kommer skriva motioner, lämna in initiativ och hålla debatten levande precis som vi har gjort under de föregående åren i Region Skåne.

Ideologiskt ställningstagande:

Finns dokumenterat i: Vänsterpartiet Skåne regionpolitiska program 2022–2026, samt Region Skånes protokoll från regionstyrelsesammanträden.

Man kan hitta programmet här:

<https://skane.vansterpartiet.se/wp/files/2022/05/Regionpolitiskt-program-2022.pdf>.

Citat i urval från Vänsterpartiets regionpolitiska program: ”Under många år har fokus legat på att skynda upp resorna mellan de större städerna och knutpunkterna och strömlinjeforma resandet vilket har lett till en trafik som tar alltför lite hänsyn till äldre resenärer, 24

barnfamiljer och tillgänglighetsanpassningar. På många håll finns ett behov av närmast servicetrafik med många stopp, luft i tidtabellen för att komma till sin plats även med rullator och ett helt annat tempo: en trafik som har andra resenärer i fokus än enbart arbetspendlaren som åker mellan olika större städer” (s 23 – 24).

”Det är viktigt att Skånetrafiken lyssnar på sina resenärer. Resenärsperspektivet behöver vara långt framskjutet i utvecklingsplanerna - framförallt behöver man lyssna på dem som har allra störst hinder att nyttja kollektivtrafiken i dagsläget. Genom att utgå från ”den svåraste resan” kan hinder undanröjas och kollektivtrafiken bli mer jämlik, t.ex. med hjälp av Funktionsrätt Skåne.” (s 24.)

Antaget av: distriktsårskonferens för Vänsterpartiet Skåne

När: 12–13 mars, 2022 i Helsingborg

(Försök till) Genomförande: Det exempel som beskrivs ovan kring nytt reglemente för färdtjänst är ett bra exempel på hur Vänsterpartiet i Region Skåne har drivit frågor om tillgänglighet. När programmet först lyftes för beslut så uppmärksammades att det inte hade varit dialog med berörda, samt andra brister i programmet. För Vänsterpartiet så är dialog och förankring med de som berörs av beslut mycket viktiga. Vi la ett initiativärende som tyvärr inte bifölls.

Vi har också historiskt drivit på för tillgängliga biljettautomater när biljettsystem har upphandlats som inte har fungerat att använda för alla.

Vänsterpartiet har också drivit på för att färdtjänst inte ska nekas för synnedsetta under 2022. (Källa: <https://via.tt.se/pressmeddelande/gor-om-gor-ratt-ge-fardtjanst-till-de-som-behover?publisherId=2370597&releaseId=3316499>.)

När: Exempelen är både från mandatperioden 2018–2022 och mandatperioderna dessförinnan. Bifogar en länk till beslutet rörande vårt initiativ om att ta ett omtag kring färdtjänstreglementet: <https://www.skane.se/namndshandlingar/2983625/>

Avsatta medel: Vänsterpartiet har under de senaste mandatperioderna sett de behov som finns av utökade resurser både till sjukvård och kollektivtrafik och har föreslagit skattehöjningar för att finansiera detta. Av denna anledning så har vi avsatt mer medel än de flesta andra partier inom alla budgetposter.

Resultat av förslaget: En del av våra förslag har besvarats men mycket har röstats ned eftersom vi har lagt förslag på höjda anslag via skattehöjningar vilket allianspartierna inte stödjer.

Övrigt ni vill tillägga: För oss i Vänsterpartiet är detta ett viktigt område och ständigt aktuellt i regionen. Tillgängligheten behöver lyftas särskilt i alla typer av frågor och just delaktigheten från de som berörs är helt centralt.

Tillgång till specialistkompetens

Våra medlemmars behov är ofta för svåra för en ordinarie Vårdcentral att hantera. Det är idag svårt att få kontakt med kompetent specialist. Vi behöver möjlighet att snabbt få kontakt med kompetent personal för att få nödvändiga utredningar gjorda av t. ex specialist läkare, psykologer, psykiater, arbetsterapeuter, sjukgymnaster mfl. Idag finns det ingen självklar enhet att vända sig till. Våra medlemmar hänvisas ofta runt.

Eftersom Region Skåne vill satsa mer på Vårdcentralerna anser vi att en lösning skulle kunna vara att det finns åtminstone en VC i Skåne med specialkompetens inom ortopedi, rehabilitering, psykiatri och allmänläkare som är tillgänglig för alla vårdsökande i hela Skåne. Det behövs en helhetssyn på patientens hälsa för en fungerande livssituation samt för att rättvisande läkarintyg/utlåtanden ska kunna utfärdas till t. ex Försäkringskassan vid ansökan om LSS, sjukersättning, handikappersättning/merkostnadsersättning mm. Även vid fondansökningar krävs det ofta specialistutlåtanden. Det behöver även finnas tillräckligt med arbetstid avsatt för att kunna skriva intygen. Idag säger sjukvårdspersonal att de inte hinner skriva de intyg vi behöver. Dessutom händer det att intyg underkänns av t. ex Försäkringskassan för att de anser att det inte fyllts i på korrekt sätt.

Med fungerande sjukresor skulle det möjliggöra att underlaget för en specialiserad Vårdcentral skulle bli tillräckligt stort. Dessutom skulle extra medel för multisjukdom underlätta.

Allt detta stöds av Region Skånes egen utredning Primärvård för vuxna med funktionsnedsättning En utredning om förbättringsmöjligheter inom Skåne 2017-09- 12.

Under perioden fanns det två vårdcentraler i Skåne som hade specialkompetens, Möllevångens vårdcentral i Malmö kommun samt en i Bjärred i Lomma kommun. Den förstnämnda kan man som rullstolsburen inte komma in i receptionen eftersom hissen är felkonstruerad. På den sistnämndas hemsida står det inte något om att de är specialiserade så vi antar det har upphört.

När vi söker på Region Skånes hemsida så går det inte att hitta vårdcentraler med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning. Vi har använt olika sökkombinationer såsom personer med funktionsnedsättning, vårdcentral, Skåne med olika tillägg utan resultat. Inte ens på sidan vard.skane.se under "Hitta vård" går det att hitta. Vi har även sökt på den rubrik som Möllevångens vårdcentral använder "Mottagning för vuxna med varaktig funktionsnedsättning" utan att få resultat. Om vi inte hade känt till att

Möllevångens vårdcentral ska vara specialiserad hade vi aldrig hittat dit. Det visar att Region Skånes hemsida inte är gjord på ett tillgängligt sätt.

Frågor:

- Vad har ni gjort för att komma tillrätta med bristen på specialkompetens för multisjuka patienter?

Svar: Vi har under hela mandatperioden kämpat för att resurstilldelningen ska öka till sjukvården generellt både i primärvården och i den specialiserade vården. Vi har också kämpat för att arbetsmiljön ska bli bättre för personalen. Personalens arbetsmiljö och bemötande och tillgänglighet för patienterna hänger samman. I en allt för pressad arbetssituation som det på många håll är idag, så är det svårare att komma till inte minst för människor med komplexa behov.

- Är ni beredda att driva på för att det ska finnas åtminstone två fungerande och tillgängliga vårdcentraler i Skåne med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning?

Svar: Vänsterpartiets mål är att vården i Skåne och i Sverige ska vara sammanhållen och offentligt driven. Vi tror att det ger bäst förutsättningar för alla patienter att komma till och få sina behov av vård tillgodosedda. Att alla vårdcentraler exempelvis inte är tillgängliga med rullstol är inte acceptabelt. Vi vill ha en styrning av vården som utgår från professionens kunskaper och patienternas behov i stället för pinnräkning. Vi tror att det ger bättre förutsättningar för att alla patienter ska få den vård de har behov av. Arbete i team och vårdkedjor som är logiska och sammanhållna med kontaktpersoner som håller ihop tror vi är viktigt. Om detta för era medlemsgrupper kommer organiseras i specialistkompetenta vårdcentraler har vi inte tagit ställning till.

- Hur ställer ni er till möjligheten att patienten ska kunna få extra tid för skrivande av intyg/utlåtanden?

Svar: Vi ställer oss positiva till extra tid för alla patientmöten som kräver det. Ett problem i dagens hälso- och sjukvård är att vården i allt för liten grad anpassas till individen. Alla möten och vårdtillfällen kan inte ta lika lång tid och där menar vi att det är viktigt att vården organiseras så att patientens behov av vård tillgodoses. Det är viktigt för ett bra vårdmöte att man har tillräckligt med tid så att allt hinner avhandlas och både behandlande vårdpersonal och patient får den tid som behövs.

- Vad anser ni om utökat samarbete mellan sjukvården och Försäkringskassan avseende hur intyg ska fyllas i och formuleras för att undvika att intyg underkänns och måste skrivas om?

Svar: Vänsterpartiet menar att sjukförsäkringen behöver förstärkas och att de människor som behöver stöd av Försäkringskassan ska få det. Den utveckling som har varit under de senaste åren är inte ok, där intyg och läkarutlåtande blir underkända eller där individer får avslag trots

tydliga behov av stöd från försäkringen. Utvecklingen behöver vändas och sjukförsäkringen behöver återupprättas.

- Region Skånes hemsida är en plattform dit nästan alla Skånes medborgare vänder sig för att hitta korrekt och aktuell information. Hur tänker ni arbeta för att hemsidan förbättras och förenklas?

Svar: Regionens hemsida är viktig precis som ni lyfter. Det är en grundläggande demokratifråga som berör både tillgänglighet och tillgång till korrekt information. Vi kommer fortsätta lyfta denna fråga även framöver, precis som vi gjort under denna mandatperiod. Just hemsidan aktualiseras ju också när ni efterfrågar protokoll och underlag på hur vi i de olika partierna har agerat. Vissa dokument ligger helt enkelt inte uppe.

Ideologiskt ställningstagande:

Finns dokumenterat i: Vänsterpartiet Skåne regionpolitiska program 2022–2026

Man kan hitta programmet här:

<https://skane.vansterpartiet.se/wp/files/2022/05/Regionpolitiskt-program-2022.pdf>.

Antaget av: distriktsårskonferens för Vänsterpartiet Skåne

När: 12–13 mars, 2022 i Helsingborg

(Försök till) Genomförande: Vänsterpartiet i Region Skånes budgetmotioner är det bästa exemplet på försök till genomförande. Man kan hitta vårt oppositionsbudget här: <https://skane.vansterpartiet.se/var-politik/budget2022/>.

När: hösten 2021.

Avsatta medel: Se budgetmotionen som länkas här.

Resultat av förslaget: Vänsterpartiet har inte fått bifall för vår budgetmotion. Allians för Skånes budget har gått igenom under hela mandatperioden.

Färdtjänst och Kollektivtrafik

Våra medlemmar är ofta helt beroende av färdtjänst för att kunna transportera sig då allmän kollektivtrafik eller resa med egen bil inte är ett alternativ för dem av olika skäl som ekonomi.. Därför måste färdtjänsten fungera, vilket inte alltid är fallet idag. Det finns många klagomål på bemötande från förare, att tidsregler inte hålls (beställning, hämtning, lämning) fortkörning, att bilarna ibland helt uteblir, långa väntetider för att beställa resa, att missförstånd ofta sker av bokningscentralen mm. Det nya reglementet samt striktare tolkning gör det svårare att få och använda färdtjänst.

När DHR Skåne lämnade in en skrivelse till Regionfullmäktige som togs upp på Centrala Funktionshinderrådet i december 2020 så var inställningen att man följer Färdtjänstlagen, dvs lägger sig på en miniminivå, och att detta var bara mindre justeringar som gjorts. Vilket vi protesterade mot. T. ex så kan 4.15 Allmänna ordningsföreskrifter "Tillståndshavare är skyldiga att följa förarens anvisningar och tillsägelser. En tillståndshavare som inte rättar sig efter detta riskerar att bli avvisad från fordonet och därmed förlora rätten till att åka vid detta tillfälle" de facto innebära livsfara för färdtjänstresenären eftersom hen inte kan protestera mot fortkörning eller att chauffören smsar/tittar på film mm under färden. Det kunde man inte ta åt sig. Så skulle man inte "tolka" skrivningen. Faktum är att det som står i ett reglemente är det som gäller. Om man inte vill riskera att färdtjänstchaufförer använder reglementet på ett för resenären negativt sätt skulle texten formulerats på annat sätt.

Våra medlemmar upplever att det har blivit svårare att få färdtjänst beviljad senare år, även när man haft färdtjänst under många år. Läkarintyg som är skrivna på samma sätt som tidigare godkänns inte, hur vägen ser ut till närmaste busshållplats påverkar inte beslut (lutning som gör att man inte kan ta sig upp med vanlig rullstol utan hjälp) mm.

Frågor:

- Hur arbetar ni för att förbättra Färdtjänsten?

Svar: Vi driver på för en förbättrad färdtjänst på många sätt. Tre exempel från denna mandatperiod är att göra en översyn av färdtjänstreglementet, genom att se till att alla som har rätt till färdtjänst ska få det och genom att säkra goda arbetsvillkor för de som kör färdtjänsten.

- Är ni beredda att göra en översyn av Färdtjänstreglemente som antogs 2020-04-16?

Svar: Ja.

- Hur motiverar ni att trappklättring togs bort 2017? Det skyldes på säkerhet men detta stämmer inte då trappklättrarna är väldigt säkra och har man väl utbildade utförare är detta inget problem. Det finns möjlighet att utbilda förare i Skåne. Vi anser att det enbart handlar om ekonomi och det drabbar våra medlemmar och är diskriminerande.

Svar: Vi vet inte hur det motiverades den gången. Det var S och MP som var ansvariga för förslaget som lades fram. Det vi gjorde i samband med detta beslut var att kräva att byte mellan fordon skulle tas bort samt att öppna för möjligheten att resa med färdtjänst till second opinion.

- Hur ser ni på att kostnaden för resor som sker utanför regionen eventuellt blir dyrare än om resan hade fortsatt med samma fordon då resorna går med ordinarie taxitrafik? Numer går alla resor över regiongräns som riksfärdtjänst. Tidigare kunde man åka färdtjänst från skånsk kommun till grannkommun i annat landsting. Det togs bort med det nya reglementet.

Svar: Vi tycker att man behöver hitta en lösning på detta. Det är inte rimligt att människors rörelsefrihet begränsas och/eller försvåras av regiongränser på detta sätt. I Skåne påverkas många som bor på gränsen till övriga Sverige på ett orimligt sätt.

Ideologiskt ställningstagande:

Finns dokumenterat i: Vänsterpartiet Skåne regionpolitiska program 2022–2026

Man kan hitta programmet här:

<https://skane.vansterpartiet.se/wp/files/2022/05/Regionpolitiskt-program-2022.pdf>.

Pressutspel med anledning av indragna färdtjänstillstånd:

<https://via.tt.se/pressmeddelande/gor-om-gor-ratt-ge-fardtjanst-till-de-som-behover?publisherId=2370597&releaseId=3316499>

Protokoll regionfullmäktige (200416), dagordningspunkt 27:

<https://www.skane.se/namndshandlingar/2042586/>

Antaget av: distriktsårskonferens för Vänsterpartiet Skåne

När: 12–13 mars, 2022 i Helsingborg

(Försök till) Genomförande: Exempelvis genom opinionsbildning i debattartiklar och i interpellationer och enkla frågor om färdtjänst.

När: exempelvis 18 februari 2022 (se pressutspel ovan), 16 april 2020 när beslutet om återremiss på färdtjänstreglementet togs.

Tillgång till arbete

I Sverige är många ersättningar som sjukersättning och pensioner kopplade till SGI, sjukpenninggrundande inkomst. För att få en rimlig levnadsstandard behöver man arbeta helst heltid. Samtidigt väljs personer med funktionsnedsättning ofta bort av arbetsgivare för att de är rädda för extra kostnader. Många personer med funktionsnedsättning får därför inte arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Region Skåne är enligt sin hemsida Skånes största arbetsgivare med sina 36 000 anställda med 100 olika yrkesgrupper. Om man från Region Skånes sida medvetet gick ut och anställd personer med funktionsnedsättning skulle man bli en förebild för andra arbetsgivare och visa att personer med funktionsnedsättningar är anställningsbara och blir bra arbetstagare/kollegor.

Frågor:

- Hur arbetar ni inom Region Skåne för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få fast arbete?

Svar: Detta är en fråga som vi har haft med i våra oppositionsbudgetar under många år. Det är en viktig fråga att rekrytering sker utan diskriminering och att man ska öka andelen personer med funktionsnedsättningar som har anställning i regionen. Detta är en demokratifråga och en fråga om tillgång till hela samhället.

Ideologiskt ställningstagande:

Finns dokumenterat i: Vänsterpartiet i Region Skånes budget för 2022. Länk till budget: <https://skane.vansterpartiet.se/wp/files/2021/11/211102-V-Region-Skane-Budget-2022.pdf>. Se sida 26 i dokumentet ovan.

Antaget av: Distriktsstyrelse och Vänsterpartiets regiongrupp.

När: hösten 2021.

(Försök till) Genomförande: Se Vänsterpartiet i Region Skånes budget för 2022, länk finns under rubriken ideologiskt ställningstagande.

Tillgång till rehabilitering och hjälpmedel

En olycka kan drabba alla. Dessutom blir vi alla äldre och får därmed åldersrelaterade sjukdomar. Fungerande rehabilitering kan förbättra livssituationen för den enskilde och samtidigt spara pengar för samhället. När en person kan arbeta oavsett på vilken nivå är det en vinst för alla. Att kunna bo hemma istället för särskilt boende är något de flesta vill och är dessutom billigare för samhället.

Köer till rehabilitering och för att få fungerande hjälpmedel är idag långa.

Hjälpmedelsutbudet har begränsats och nya mer funktionella hjälpmedel bedöms som för dyra. Det gör att det hamnar på den enskilde och hans familj att undersöka vilka hjälpmedel som finns på marknaden och finansiera dem.

Frågor:

- Vilka förslag har ni lagt för att förbättra rehabiliteringen? Gäller allt från tillgång till sjukgymnaster, arbetsterapeuter, varmvattenbassänger till terapiridning för barn och vuxna

Svar: Vänsterpartiet i Region Skåne anser att rehabiliteringen generellt behöver förstärkas runt om i Skåne. I våra budgetmotioner avsätter vi mer resurser till hälso- och sjukvården

vilket skulle innebära större möjligheter att utveckla vården. Precis som ni skriver så kommer behovet att öka framöver och det är viktigt att alla människor får det stöd man behöver för att kunna leva ett gott liv efter en sjukdom eller skada.

Konkret så är den viktigaste enskilda fråga vi har drivit under perioden den om att utreda möjligheten till ett högkostnadsskydd för hjälpmedel. Idag är det inte bara så att tillgången skiljer sig (som ni skriver om) utan kostnaderna kan också bli väldigt stora om man är inlagd, har avgifter för medicin och hjälpmedel. Tyvärr blev inte motionen bifallen men vi kommer fortsätta kämpa för det, eftersom den faktiska tillgången till vård aldrig får bli en fråga om betalningsförmåga.

- Vad anser ni om Region Skånes nuvarande policy avseende hjälpmedel?

Svar: Vänsterpartiet anser exempelvis att frågan om högkostnadsskydd för hjälpmedel är en viktig förändring som skulle behöva göras.

Ideologiskt ställningstagande:

Finns dokumenterat i: Vänsterpartiet i Region Skånes budget för 2022. Länk till budget: <https://skane.vansterpartiet.se/wp/files/2021/11/211102-V-Region-Skane-Budget-2022.pdf>. Finns också skrivningar i Vänsterpartiets regionpolitiska program som ni hittar på följande länk: <https://skane.vansterpartiet.se/var-politik/regionpolitiskt-program/>.

Antaget av: Distriktsstyrelse och Vänsterpartiets regiongrupp.

När: hösten 2021.

(Försök till) Genomförande: Vänsterpartiet i Region Skånes budget för 2022. Länk till budget: <https://skane.vansterpartiet.se/wp/files/2021/11/211102-V-Region-Skane-Budget-2022.pdf>. Samt i motionen om att utreda högkostnadsskydd: <https://skane.vansterpartiet.se/files/2020/06/191120-motion-utred-h%C3%B6gkostnadsskydd-hj%C3%A4lpmedel.pdf>.

När: motionen lämnades in i november 2019 och behandlades på regionfullmäktige den 6 oktober 2020.

Resultat av förslaget: Motionen blev tyvärr inte bifallen, men vi kommer att fortsätta driva frågan.

Referenser, länkar

Boverkets regler för tillgänglighet allmänna platser mm:

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/allmanna/tillganglighet>**FNs konvention om rättighet för personer med funktionsnedsättning:**
<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf>

FNs konvention om rättighet för personer med funktionsnedsättning:

<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf>

Plan och Bygglagen:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/plan--och-bygglag-2010900_sfs-2010-900

Region Skåne utredning: Primärvård för vuxna med funktionsnedsättning En utredning om förbättringsmöjligheter inom Skåne 2017-09- 12.

<https://www.skane.se/Public/Protokoll/H%C3%A4so-%20och%20sjukv%C3%A5rdsn%C3%A4mnden/2017-12-08/Vuxna%20med%20varaktig%20funktionsneds%C3%A4tning%20-%20rapport/Utredning%20-%20Vuxna%20med%20flerfunktionsneds%C3%A4tning%202017-09-12.pdf>